

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Sotsiaalfond+ projekti

2021-2027.4.09.22-0001

“Sotsiaalkaitse ja pikaajalise hoolduse
kättesaadavus”

PROJEKTIAUDIT

toetuse saaja: Sotsiaalkindlustusamet
rakendusüksus: Riigi Tugiteenuste Keskus

Lõpparuanne

ESF-4/2025

06.02.2026

RAHANDUSMINISTEERIUM

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saaja tegevus projekti rakendamisel on olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega, kuid esinesid mõningad puudused toetuse eesmärgipärasel kasutamisel, mis tõi kaasa abikõlbmatuid kulusid. Tuvastatud abikõlbmatud kulud on toetuse saaja auditi käigus tagasi maksnud.

Märke struktuuritoetuse registris²:

➤ märkustega, olulised tähelepanekud.

Olulised tähelepanekud toetuse saajale:

Oluline tähelepanek 1.1 – Projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud ühe isiku puhkusetasu, mis käesoleva projekti raames on abikõlbmatu (tuvastatud abikõlbmatu summa 1 264,86 eurot, sh auditi ulatuses 571,65 eurot)

Oluline tähelepanek 1.2 – Projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud teenuseid, mida sihtrühma kuulunud isik ei tohtinud samaaegselt riiklikus süsteemis osaledes saada (abikõlbmatu summa 10 830 eurot, sh auditi ulatuses 300 eurot)

Projekti audit on läbi viidud vastavuses ülemaailmsete siseauditi standarditega.

Projekti audit lõpparuanne avalikustatakse Rahandusministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeerivat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² **Olulised tähelepanekud** on leiud, mis omavad või võivad omada finantsmõju (st abikõlbmatud kulud). **Väheolulised tähelepanekud** on leiud, mis ei oma finantsmõju, kuid mille lahendamine aitab toetuse saajal vähendada riski projekti edukal elluviimisel.

A - OSA

1. Auditi objekt ja auditeeritud kulud

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
Rakenduskava	Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021-2027
Prioriteetne suund	2021-2027.4 Sotsiaalsem Eesti
Meede	2021-2027.4.9 (EK nr 4.11) Parandada teenuste kättesaadavust ja sotsiaalkaitstesüsteeme
Projekti number struktuuritoetuse registris (edaspidi SFOS)	2021-2027.4.09.22-0001
Projekti nimetus	Sotsiaalkaitse ja pikaajalise hoolduse kättesaadavus
Toetuse saaja:	Sotsiaalkindlustusamet
Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev	Sotsiaalkaitseministri 18.09.2022 käskkiri nr 118. Muudatused: Sotsiaalkaitseministri 01.03.2023 käskkiri nr 30; Sotsiaalkaitseministri 13.11.2024 käskkiri nr 74; Sotsiaalministri 01.07.2025 käskkiri nr 59.
Rakendusüksus	Riigi Tugiteenuste Keskus
Projekti kulude abikõlblikkuse periood	01.03.2022–31.03.2027
1.2 AUDITI LÄBIVIIMISE INFO	
Alus	Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 27 lõige 3 ning Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna toetuse auditeerimise 2025. a tööplan ³ .
Eesmärk	Hinnang toetuse eesmärgipärasele ja õiguspärasele kasutamisele vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022 määruse nr 53 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide vahendite kasutamise auditeerimine” § 3 lõikele 1.
Auditi läbiviija(d)	Eliina Tüvi, Finantskontrolli osakond, I auditi talituse juhtivaudiitor (auditi juht); Merle Oagu, Finantskontrolli osakond, I auditi talituse audiitor; Ailen Vali, Finantskontrolli osakond, I auditi talituse juhataja (auditi eest vastutav isik).
Auditi läbiviimise aeg	09.09.2025 - 06.02.2026
Metoodika	Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna “Projekti auditi käsiraamat”.

³ Tööplan koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise metoodikast, mille kohaselt on kõikidel projektidel võrdne võimalus valimisse sattuda.

Auditi toimingud	Auditi toimingute käigus projekti rakendamisega seotud isikute intervjueerimine ning järgneva analüüs ja hindamine: <ul style="list-style-type: none">• projekti tegelik teostamine,• projekti rakendamist kajastav dokumentatsioon,• kulude abikõlblikkus,• projektiga seotud raamatupidamise korraldus,• ühtekuuluvuspoliitika fondide sümboolika kasutamine.				
1.3 AUDITEERITUD KULUD (auditi ulatus)					
Deklareeritud kulude aluseks olevad väljamaksed (väljamaksetaotluse SFOS nr, kuupäev, abikõlblik summa eurodes)	SFOS nr PO35133, 05.12.2024, 391 851,96 eurot				
Toetuse ja omafinantseeringu osakaal abikõlblikest summadest (%)	Toetus (ESF+): 70% Riiklik kaasfinantseering: 30%				
Valimi suurus (eurodes; % deklareeritud abikõlblikust summast) ⁴	391 851,96 eurot, 100%				
Tuvastatud abikõlbmatud kulud (eurodes): 12 094,86 eurot, sh auditi ulatuses 871,65 eurot (tähelepanekud nr 1.1 ja 1.2).					
Väljamaksetaotluse number: SFOS nr PO35133	TOETUS			OMA-FINANTSEERING	KOKKU
	Kokku	EL fond	riiklik toetus		
Abikõlbmatu summa auditeeritud kuludes (eurodes)	871,65	610,16	261,49	0,00	871,65
Abikõlbmatu summa väljaspool auditi ulatust (eurodes):	11 223,21	7 856,25	3 366,96	0,00	11 223,21
Leitud vea määr (%) ⁵	0,22%				

2. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatuse ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused § 10 punkti 8 alusel on toetuse saaja kohustatud andma audiitori kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid ning võimaldama audiitoril viibida projektiga seotud ruumides ja

⁴ Kui ei auditeeritud valimi alusel, märgitakse valimi suuruseks väljamaksetaotluse summa eurodes ja auditeeritud kulude osakaaluks 100%.

⁵ Abikõlbmatute kulude osakaal tegelikult auditeeritud kuludest (%). Kui auditeeriti valimi alusel, siis abikõlbmatute kulude osakaal valimi mahust.

territooriumil. Eelnevast tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järelused võinud olla teistsugused.

3. Järeltegevused

Toetuse saajal tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitustega. Soovituste rakendamise osas teostab seiret ning viib läbi järeltegevusi rakendusüksus. Järeltegevuste tulemustest annab rakendusüksus tagasisidet SFOS-i vahendusel.

Auditeeriv asutus koondab korraldusasutuselt, rakendusasutuselt ja rakendusüksuselt saadud informatsiooni soovitude rakendamise kohta ning vajadusel küsib täiendavat informatsiooni.

Vajadusel viiakse läbi järelaudit.

B-OSA

AUDITI TULEMUSED

1. Toetuse eesmärgipärane kasutamine

Toetust on kasutatud olulises osas otstarbekalt ja sihipäraselt, vastavalt projekti eesmärkidele ja rakendamise tingimustele, kuid esinesid mõningad puudused toetuse eesmärgipärasel kasutamisel, mis tõid kaasa abikõlbmatud kulud. Tehti kaks olulist tähelepanekut.

Oluline tähelepanek 1.1 – Projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud ühe isiku puhkusetasu, mis käesoleva projekti raames on abikõlbmatu (tuvastatud abikõlbmatu summa 1 264,86 eurot, sh auditi ulatuses 571,65 eurot)

Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi ühendmäärus) § 16 lg 1 punkti 2 ja TAT⁶ punkti 5.1 alusel on puhkusetasu abikõlblik vastavalt seaduses sätestatule.

Korraldusasutuse⁷ juhendi „Juhend toetuse taotlejale ja saajale (ÜKP fondid 2021-2027)“⁸ peatükis 2.6.1.1 täpsustatakse, et puhkusetasu on abikõlblik proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga.

TAT punkti 5.2 järgi hüvitatakse kaudseid kulusid ainult ühtse määra alusel, mis on 15% TAT otsestest personalikuludest.

K.S töötas auditeeritava projekti heaks kuni 15.09.2024 (k.a). Oktoobris 2024 puhkas K.S perioodil 21.10-24.10.2024 kokku 4 päeva, mille eest on toetuse saaja abikõlblikuna esitanud puhkusetasu koos riiklike tööjõu maksudega kokku summas 497,09 eurot. Auditi käigus küsitud info täpsustamiseks viis toetuse saaja läbi töötaja K.S puhkuseinventuuri, millest selgus, et auditeeritavas projektis on K.S puhkusetasu abikõlblikuna kajastatud rohkem 9,38 päeva eest kokku summas 1 099,88 euro ulatuses (sh auditi ulatuses on enam kajastatud 3,52 päeva eest 497,09 eurot). Lisaks, on sellelt puhkusetasult arvestatud projekti kaudsete kulude katteks ühtse määra alusel kokku 164,98 eurot (sh auditi ulatuses olevates kuludes on sellest kajastatud 74,54 eurot), mis on samuti eelnevast tulenevalt abikõlbmatu.

Tulenevalt asjaolust, et puhkusetasu tuleb projektis abikõlblikuks lugeda proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga on K.S puhkusetasu summas 1 099,88 eurot (sh auditi ulatuse summa 497,09 eurot) ja sellelt arvestatud ühtse määra summa kokku 164,98 eurot (sh auditi ulatuse summa 74,54 eurot) abikõlbmatu.

Risk toetuse saajale: Juhul kui puhkusetasu arvestatakse abikõlblikuks suuremas mahus, kui on proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga lubatud, ei vasta projekti kulud kehtestatud abikõlblikkuse nõuetele ning see võib kaasa tuua finantskorrektsioonid.

Soovitus toetuse saajale: Toetuse saaja esitas 19.12.2025 rakendusüksusele avalduse toetuse vabatahtlikuks tagastamiseks, mille rakendusüksus ka 22.12.2025 heaks kiitis⁹. Toetuse saaja maksis toetuse tagasi 22.12.2025.

⁶ Toetuse andmise tingimused „Sotsiaalkaitse ja pikaajalise hoolduse kättesaadavus“ kinnitatud sotsiaalkaitseministri 18.09.2022 käskkirjaga nr 118.

⁷ Riigi Tugiteenuste Keskus kui Ühtekuuluvuspoliitika fondide korraldusasutus.

⁸ <https://pilv.rtk.ee/s/KG6LNJzJHnWFOLb>.

⁹ SFOS tagastus nr 3433.

Seega ei tee audiitorid soovitus toetuse tagasimaksmiseks, kuid soovitavad toetuse saajal edaspidi hoolikalt jälgida puhkusetasude arvestamisel projektiga seotud proportsioone.

Toetuse saaja kommentaar:

Auditi käigus selgunud info põhjal viisime läbi töötaja K.S puhkuseinventuuri, mille tulemusel tuvastasime, et projekti kuludesse oli kajastatud puhkusetasu suuremas ulatuses, kui lubatud proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajale. Tegemist oli tehnilise arvestusliku veaga, mis ei olnud tahtlik. Auditi käigus esitatud info alusel algatasime täiendava sisekontrolli (puhkuseinventuuri).

Pärast vea tuvastamist rakendasime järgmised sammud:

- viisime läbi inventuuri ning määrasime abikõlbmatu summa täpse ulatuse;
- esitasime 19.12.2025 rakendusüksusele taotluse abikõlbmatu summa vabatahtlikuks tagastamiseks;
- rakendusüksus kiitis taotluse heaks 22.12.2025 ning SKA teostas tagasimakse samal kuupäeval;
- täiendasime sisekontrolli protseduure tagamaks, et puhkusetasud kajastatakse edaspidi üksnes proportsionaalselt projektiga seotud tööajale.

Juhime tähelepanu, et vabatahtliku tagastuse eeldused olid Tagastuste juhendi järgi täidetud, st kohe, kui audiitor juhtis tähelepanu veale, teavitas SKA rakendusüksust omal initsiatiivil ja tagastus tehti auditi käigus viivitamata. Oleme rakendanud täiendavaid meetmeid, et välistada sarnaste vigade kordumine ning tagada kulude täielik vastavus kehtivatele nõuetele.

Risk rakendusüksusele: Projektis abikõlbmatute kulude hüvitamine võib kaasa tuua finantskorrektsioonide rakendamise vajaduse.

Soovitus rakendusüksusele: Analüüsida ja vajadusel lisada riskipõhise kontrolli ulatusse ka puhkusetasude proportsionaalse arvestamise lisakontroll.

Lisaks, tagastuste juhendi¹⁰ järgi ei saa alates kontrolli toimumisest teadasaamisest toetuse saaja vabatahtlikku tagastust teha, kui teda on teavitatud eelseisvast kontrollist (nt audit, kohapealne kontroll vm kontroll) kuna eelduslikult ei ole sellistel juhtudel tegemist vabatahtliku teavitamisega.

Audiitorid soovitavad rakendusüksusel hinnata, kas vabatahtliku tagastuse kasutamise eeldused olid täidetud ning kontrollida, kas esinevad rikkumise tunnused, mis eeldavad rikkumise aruande koostamist ja finantskorrektsiooni menetluse algatamist.

Rakendusüksuse kommentaar:

Korraldusasutuse juhendi „Juhend toetuse taotlejale ja saajale (ÜKP fondid 2021–2027)” peatükk 2.6.1.1 sätestab, et puhkusetasu on abikõlblik proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga. Sama juhend kohustab toetuse saajat pidama arvestust projektist puhatud puhkusepäevade üle ning annab võimaluse viia läbi inventuuri ka hiljemalt projekti lõpus.

Rakendusüksus nõustub, et auditis tuvastatud puhkusetasud on abikõlbmatud ja tuleb tagasi nõuda, kuid mitte finantskorrektsiooni kaudu, kuna inventuuri läbiviimise kohustus ei olnud toetuse saajal veel tekkinud (projekt ei ole veel lõppenud). Rakendusüksuse hinnangul puuduvad rikkumise tunnused ning finantskorrektsiooni menetluse algatamine ei ole põhjendatud, kuivõrd see kahjustaks toetuse saaja eelarvet.

Rakendusüksus kontrollib puhkusetasu proportsionaalse arvestuse õigsust, kui vastavad kulud on kaasatud koordinaatori valimisse.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev rakendusüksuses: 90 päeva auditi lõpparuande kinnitamisest

¹⁰ Tagastuste juhend (september 2023). Selgitav administratsioonisisene juhendmaterjal perioodide 2014-2020 ja 2021-2027 struktuuri toetuse (edaspidi ka toetus) kasutamise rikkumisega seotud tagasinõuete ja -maksete ning eelarve vähendamiste menetlemise ning intresside ja viiviste arvestamise korra kohta.

Korraldusasutuse kommentaar:

Korraldusasutus nõustub rakendusüksuse hinnanguga, et auditis viidatud juhtumi puhul ei ole finantskorrektsiooni menetluse algatamine antud juhul põhjendatud.

Korraldusasutus on läbi viinud puhkusetasude analüüsi 2021. aastal, millest ilmnes, et tasutud puhkusetasusid on vähem kui puhkesetasude kohustus oleks. Tulenevalt analüüsist on korraldusasutus koostanud juhendi puhkusetasude arvestamiseks ja see on auditeeriva asutusega kooskõlastatud. Juhendit on praeguseks muudetud üldisemaks, kuid põhimõtteid ei ole muudetud.

Analüüsi tulemusel jõuti seisukohale, et täiendavaid kontrolle puhkusetasudele rakendusüksusel ei ole põhjendatud teha, sest risk on minimaalne võrreldes sellele kuuluva tööajaga.

Oleme teadlikud riski esinemise võimalusest, kuid selle madala mõju tõttu läheneme kulude kontrollimisele riskipõhiselt ning täiendavaid muudatusi riskide juhtimisel lähtuvalt tehtud analüüsist vajalikuks ei pea.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev korraldusasutuses: 90 päeva auditi lõpparuande kinnitamisest

Audiitorite täiendav kommentaar:

Audiitorid ei saa nõustuda rakendusüksuse seisukohaga järgmistel põhjustel:

- Ühendmääruse § 34 lg 3 punkti 2 järgi ei tehta finantskorrektsiooni otsust, kui **toetuse saaja avastas** ja teavitas rakendusüksust esimesel võimalusel kirjalikult või e-toetuse keskkonna kaudu, et talle on hüvitatud abikõlbmatu kulu, ning tagastas toetuse kümne tööpäeva jooksul rakendusüksuse kirjalikult või e-toetuse keskkonna kaudu edastatud toetuse tagastamise nõusoleku saamisest arvates.
- Antud juhul viis toetuse saaja puhkuse inventuuri läbi peale audiitori poolt auditi toimingute käigus tehtud tähelepanekut. Seega ei olnud tegemist toetuse saaja avastusega, vaid auditi käigus leitud veaga ja mida tuleb käsitleda kui auditi käigus tuvastatud viga. Ühtlasi ei ole täidetud finantskorrektsiooni mittetegemise tingimus, et toetuse saaja ise avastas vea.
- Audiitorid täpsustavad, et kui toetuse saaja soovib kasutada võimalust alles projekti lõpus läbi viia puhkuse inventuuri veendumaks, et projektist ei ole abikõlblikuks loetud rohkem puhkusepäevi kui töötajal on sellel perioodil õigus saada, siis tuleb tal arvestada riskiga, et juhul kui audit avastab enne inventuuri tegemist vea, siis kaasneb sellega abikõlbmatu kulu finantskorrektsioonina. Juhul kui töötajad on projektiga seotud kuni projekti lõpuni, siis on eksimuse risk väike. Praegusel juhul oli aga tegemist isikuga, kes lahkus projektist enne selle lõppemist.

Kokkuvõttes leiavad audiitorid, et rakendusüksuse esitatud seisukoht ei vasta täiel määral ühendmääruse tingimustele, kuna viga ilmnes auditi käigus, mitte toetuse saaja omapoolse avastusena. Seetõttu ei ole võimalik finantskorrektsiooni tegemata jätta. Audiitorid juhivad tähelepanu, et puhkuse inventuuri läbiviimise edasilükkamine projekti lõppu kätkeb riski, et enne inventuuri avastatud vead võivad kaasa tuua finantskorrektsiooni, eriti olukorras, kus töötaja lahkus projektist enne selle lõppu. Eelneva põhjal soovivad audiitorid kaaluda toetuse saajatele antavate juhiste täpsustamist, et nad oleksid inventuuride ajastamisega seotud riskidest paremini teadlikud.

Oluline tähelepanek 1.2 – Projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud teenuseid, mida sihtrühma kuulunud isik ei tohtinud samaaegselt riiklikus süsteemis osaledes saada (abikõlbmatu summa 10 830 eurot, sh auditi ulatuses 300 eurot)

TAT punkti 5.3 järgi on abikõlblikud otsesed tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud. TAT punkti 2.2 järgi on projekti üheks tegevuseks integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste (edaspidi ISTE) süsteemi katsetamine, mille käigus pidid kohalikud omavalitsused pakkuma kõnealuse mudeli alusel sihtrühmale toetatud teenuseid (hoolekandeteenuseid). Projektis osalevad KOV-id leidis toetuse saaja konkursi korras.

Toetuse saaja läbiviidud konkursi käskkiri¹¹ lisa 4 sisaldas teenusmodeli katsetamise kirjeldust. Kirjelduse punktis 2.4 on reguleeritud, et katsetamisel ei saa osaleda sihtrühma kuuluv abivajaja, kes saab samaaegselt erihoolekandevõi sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuseid praeguses riiklikus süsteemis (küll tohib abivajaja liikuda ühest süsteemist teise, st olla teenusmodeli tegevustesse sisenemise hetkel erihoolekandeteenustel).

Dubleerivate teenuste saamise välistamiseks kontrollis toetuse saaja seisuga 01.07.2025 kvartaalse masspäringuga kõiki ISTE mudeli katsetamisel osalenud isikuid ning tuvastas, et Kohtla-Järve Linnavalitsuse poolt on projekti kaasatud inimene, kes on saanud teenuseid nii auditeeritava projekti kui ka riiklikult rahastatud sotsiaalse rehabilitatsiooni raames. Seega tulenevalt ISTE teenusmodeli katsetamise tingimustest on auditeerivas projektis selle isiku kulud perioodil 2023-2024 abikõlbmatud kokku summas 10 830 eurot, sh auditi ulatuses olev summa 300 eurot.

Toetuse saaja esitas 12.11.2025 rakendusüksusele taotluse toetuse vabatahtlikuks tagastamiseks, mis rahuldati 14.11.2025. Toetuse saaja maksis abikõlbmatu toetuse tagasi 17.11.2025. Tegemist on auditi ajal tehtud tagastusega, mis sisaldub auditeeritavates kuludes ning omab nende osas finantsmõju, sh mõjutab auditi veamäära (vt auditi aruande A-osa punkt 1.3). Seetõttu kajastavad audiitorid seda olulise tähelepanekuna auditi aruandes.

Samuti selgitas toetuse saaja esindaja, et seisuga 01.07.2025 tehtud päring hõlmas ISTE projektis abi saavate inimeste teenuste kattuvuse kontrolli riiklikult rahastatud erihoolekandeteenuse (edaspidi EHT) ja perioodi jaanuar-aprill 2025 sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse (edaspidi SRT) osas. Kui EHT teenuse kontrolli tehti juba ka varasemalt, siis SRT osas hakati kontrolli tegema alates 01.07.2025. Seega ei hõlmanud päring SRT osas enne 01.01.2025 projektist väljunud inimeste kontrolli.

Risk toetuse saajale: Teenuste samaaegne erinevatest allikatest rahastamisel on oht teenuste topeltrahastamiseks, mis võib kaasa tuua finantskorrektsioonid.

Soovitus toetuse saajale: Soovitame täiendavalt läbi viia sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust hõlmav kontroll isikute osas, kes on saanud ISTE teenuseid, kuid väljunud projektist perioodil 2023-2024. Juhul kui selle tulemusel tuvastatakse ISTE teenusmodeli katsetamise tingimuste (teenusmodeli katsetamise kirjelduse p 2.4) rikkumine, siis tuleb abikõlbmatu summa tagasi maksta.

Toetuse saaja kommentaar:

SKA nõustub auditi järeldusega, et ISTE teenusmodeli katsetamisel ei ole lubatud samaaegselt saada riiklikult rahastatud erihoolekandeteenuseid või sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust. Seda tulenevalt teenusmodeli kirjelduse punktist 2.4 (Sotsiaalkindlustusameti käskkiri nr 31, 22.09.2022), TAT punktidest ja topeltrahastamise keelust, mis tuleneb ühendmäärusest.

Teenuste kattuvuse välistamiseks on SKA loonud sisekontrolli süsteemi, sh:

- kohustusliku kontrolli enne ISTE teenusele suunamist;
- masspäringud erihoolekandeteenuste (EHT) osas;
- alates 2025. aastast ka masspäringud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse (SRT) osas.

2025. aasta juulis toimunud kontrolli käigus tuvastati üks juhtum, kus isik oli saanud samaaegselt ISTE teenust ning riiklikult rahastatud SRT teenust. See oli esimene kord, kui SRT teenuse masspäringuid tehti, sest varem ei olnud põhjust kahelda, et senine süsteemne kontroll sisenemisel SRT osas ei toimi.

Pärast dubleerimise tuvastamist:

- koostas ISTE-tiim memo, mis sisaldas infot tuvastatud juhtumi kohta ja vabatahtliku tagastamise otsust;
- SKA esitas 12.11.2025 rakendusüksusele taotluse summade vabatahtlikuks tagastamiseks;
- rakendusüksus rahuldas taotluse 14.11.2025;
- SKA teostas tagasimakse 17.11.2025.

¹¹ Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 22.09.2025 käskkiri nr 31.

Tegu oli üksikjuhtumiga, mille SKA tuvastas ning algatas vajalikud meetmed ja tagastusprotsessi omal algatusel ning vastav summa tagastati pärast juhtumi dokumenteerimist ja rakendusüksuse heakskiitu. SKA on asunud täiendavalt kontrollima kõiki 2023–2024 ISTE projektist väljunud isikuid, et tuvastada võimalikud varasemad kattuvused SRT teenusega. Dubleerimise tuvastamisel vormistatakse viivitamata abikõlbmatu summa vabatahtlik tagastus.

Edasiste riskide maandamiseks tõhustatakse SKA sisekontrollisüsteemi, sh

- laiendatakse masskontrolle nii EHT kui SRT teenustele;
- kontrollid viiakse läbi vähemalt kord kvartalis;
- dokumenteeritakse ühtne sisekontrolli protsess ISTE rakendusmeeskonnale.

Rõhutame, et tegemist ei olnud süsteemse rikkumisega, vaid üksikjuhtumiga, mis avastati ja lahendati sisekontrolli abil.

Risk rakendusüksusele: Dubleerivate tegevuste rahastamisel esineb topeltrahastamise risk, mis toob kaasa finantskorrektsioonide tegemise vajaduse.

Soovitus rakendusüksusele: Olukorras, kui projekti siseselt on seatud tingimus, mis piiritleb sihtrühma, soovitame lisada rakendusüksuse kontrollidesse ka sihtrühma teenuste saamisega seotud kontrollid. Lisaks, vt olulise tähelepaneku 1.1 rakendusüksuse lisasoovitust.

Rakendusüksuse kommentaar:

Rakendusüksusel ei ole maksetaotluse menetlemise käigus võimalik kontrollida (delikaatsed isikuandmed), kas sihtrühma liige saab dubleerivat teenust. Seetõttu teostab rakendusüksus edaspidi pistelist kontrolli toetuse saaja juures, et kontrollida sihtrühma liikmete vastavust.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev rakendusüksuses: Anne-Ly Aalde ja Pille Lugna

Korraldusasutuse kommentaar:

Nõustume auditi tähelepanekuga, et vabatahtliku tagastuse osas oleks pidanud vormistama finantskorrektsiooni.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev korraldusasutuses: Elen Maimre, 90 päeva auditi lõpparuande kinnitamisest

2. Raamatupidamises kajastamine

Auditi ulatuses olevad kulud vastavad olulises osas toetuse saaja raamatupidamise andmetele.

3. Toetuse maht ning ajastus

Toetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt ning riiklik kaasfinantseering on tagatud.

4. Hangete läbiviimine

Auditi ulatusse ei sattunud riigihangete registris läbiviidud hankeid.

5. Riigiabi andmine

Projekt ei sisalda riigiabi andmist ega vähese tähtsusega abi.

6. Teavitamine ja avalikustamine

Toetuse saaja on toetuse kasutamisest teavitamisel ning avalikustamisel järginud olulises osas kehtivaid õigusakte.

Kinnitame lõpparuande 11 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Ailen Vali
I auditi talituse juhataja
Finantskontrolli osakond

Auditi juht:

Eliina Tüvi
I auditi talituse juhtivaudiitor
Finantskontrolli osakond

Tallinn, 06.02.2026